

Gongd á aftur

STØÐAN í landinum talar kanska fyri teimum stóru búskaparligu glottunum, men viljin til framtøk anir tó onkustaðni enn.

VÍST mugu vit vísa vilja til afturhald í nýtslu og ávísun iløgum, men mest av øllum mugu vit, hóast hesar trupulleikar, stímbra viljan til at arbeiða okkum burtúr armóðini.

STØDDINI á sparingunum eru vit ikki einsamallir harrar yvir, tí uttanlendis viðurskifti kunnu ógvuliga skjótt broyta krøvini til hesar, men heilt skjótt ber skeivara vegin um hesar sparingar forkoma møguleikum okkara fyri nýggjum vinnuligum tiltøkum.

HER má og skal sjøtul setast á og tað beinanvegin. Vit hava snøgt sagt hvørki ráð ella moralskan rætt til at lata eyguni aftur fyri alsamt vaksandi arbeiðsloysinum.

TÍBETUR hava fiskasæluprísirnar verið so mikið hækkanði seinastu tíðina, at skipini fáa nú hópin meira burtúr. Vit halda okkum tó vita, at avreiðingarprísirnar um stutta tíð aftur fara at javna seg, men tó finna eitt støði væl omanfyri »gomlu« á-settu avreiðingarprísirnar.

MEN við verandi framleiðsluúrvali og avmarkaða tilfeinginum kemur kortini at resta í, serliga hjá smærru virkjunum.

HETTA nú so ljóta fyribrigdið »tað almenna« má ganga undan einferð enn, antin okkum dámar tað ella ikki. Men marknaðarrembingarnar skuldu nú gjørt tað almikið lættari enn onkuntið hjá teimum privatu at tikið um endan, serliga um almenni stuðulin snúði seg um tekniska partin og hjálp til at fara undir nýggjar framleiðslur — men bara ikki til rakstur. Hesin eigur at fáast at hvíla í sær sjálvum.

FÁA vit ikki gongd á meirviðgerð av fiski okkara beinanvegin, kunnu vit eins væl kasta frá okkum og góðtaka hópútflytan — ikki av vørum — men av fólk. Valið er tí ikki torført, tað er bert eittans.

NÝGGJA landsstýrið hevur eftir øllum at døma nógv gott í kvittanum hesum viðvikjandi, men skal vinnuliga máttloysi ikki gera bart millum arbeiðandi fólk, so má okkurt »tekin« skjótt fáast um, at samfelagið veruliga kann fáast í gongd aftur.

HÓAST lítið er komið burtúr av at innflyta iskoymtisfisk til virkingar í

Føroyum, so má henda leið troystast — helst so nógv, at vit, í øllum førum at byrja við, kundu selt størri nøgdir av okkara egna fiski feskan av landinum. Bert mugu vit treyta okkum, at góðskan av vørum okkara úr innflutta fiskinum altið er borðbær og ikki á nakran hátt kann koma góða umdømi okkara í vanda.

ENDAMÁLID skal sjálvsagt vera, at okkara egna fiskur til eina og hvørja tíð verður virkaður optimalt til hægsta møguliga virði í Føroyum — at tað tilfeingi, vit hava, verður latið flest møguligum til virkingar.

ARBEIDSFREMJEAN innan hesa høvuðsvinnu okkara snýr seg í veruleikanum um gjøgnum arbeiði

at luta út okkara felags ogn, virði av fiskatilfeingi okkara, til flest møguligar hendur.

TALAN verður ikki um »terapi« — og skal tað heldur ikki, men skal studningur á nakran hátt koma upp á tal framyvir, skal hesin bert liggja í teimum framleiðslum, sum elva størstu virðisøkkingina.

FLAKAFÓLK og onnur, sum í hesum døpru døgum einki vita sær til arbeiðis, hava størstu vónirnar til nýggju framleiðslurnar. Hjálpið teimum til arbeiðis, tí vón er so leingi tað er lív, men einsamøll mettar hon ongan.

GEVIÐ okkum nú eitt »tekin«.

sosigaley

Dimmalættingin

DAGBLAÐIÐ

KLASSUR

14. SEPTEMBER

FRIÐ FØROYAR

NORÐLÝND

Eingin arbeiðsloysis-trygd

Dimmalætting skýrir í oddagrein í gjár um tørvarandi arbeiðsloysistrygd:

Í øðrum londum, eina fremst teimum norðurlendsku, hava í mong ár verið galdandi reglur, sum tryggja vanliga arbeiðsförum løn, tá ið dey uttan egna skuld missa lønandi arbeiði, men hendan trygdarskipan hevur ongantíð verið fyriskipað í Føroyum. Hví hetta ikki hevur verið gjørt her á landi, undrast helst mangur yvir.

Tá ið Føroyar í árunum herfyri høvdu lønandi arbeiði til allar hendur, so at týðandi javnaðarpolitikarar í útlandskum bløðum kundu breggja sær av, at arbeiðsloysi var eitt ókent fyribrigdi hjá okkum, tá vóru góðir møguleikar

einkar fyri at leggja grund undir fíggarligari skipan móti tí arbeiðsloysi, sum kundi koma, tá ið góða tíðin hæsæði av. Men hvat varð gjørt?

At vit ikki hava eina trygd hjá fólk, sum uttan skyld missa lønandi arbeiði er ógvuliga harmiligt, og hesum kunnu vit bert takka skiftandi landsstýrum fyri. Men spyrja vit hví vit onga arbeiðsloysissskipan hava, veit eisini Dimmalætting fullvæl hvussu ávísir flokkar-serliga teir borgarligu — hava leikað í sum óðir, tá hetta hevur verið nevnt. Ein teirra vildi enn tó vera við, at fingi vit eina tilika skipan góvust fólk at arbeiða.

Spyrja vit síðani hví vit fingi eitt so mikið stórt arbeiðsloysi vit hava í dag, kunnu vit best spyrja Sambandsflokkinn hví hann undir seinasta landsstýri skipaði so fyri, at støðan er sum hon er.

Í gongd aftur

Blaðstjórin á 14. September vil vera við, at Javnaðarflokkurin saman við Fólkaflokkinum ger tað óliviligt í Føroyum:

Men hvat halda framstandandi javnaðarfólk og valevni floksins til seinasta løtingsval - tey, sum í góðari trúgv ferðadust runt úr bygd í bý og lovaðu »at seta gongd á aftur« hetta samfelagi, ið dey søgdu er steðgað upp?

Nú er alt reyð tagnað, og javnaðarfólk skammast. Oddagreinin í javnaðarmálganginum er stytta niður í helvt, og á baksíðuni á blaðnum finnur tá onga tekning av tí nógv umrøddu bilinum, ið bremsaði so hart, at viðfóru - serliga Palleba og Marsanna, fóru sendandi fram av.

Tjóðveldismenn tykja stórt ikki rættiliga at vera komnir fyri seg aftur eftir eyðmýkjandi ósigurin við valið seinast tá hann frá veljarunum fekk at vita hvar hann var ynsktur. Hinvegin vann Javnaðarflokkurin valið og tók sostatt á seg at reka samfelagið víðari. Hesaferð saman við Fólkaflokkinum.

Vit ívast ikki í, at Javnaðarflokkurin fer at gera sítt ítarsta í landsstýrinum - ikki minst at seta samfelagið í gongd aftur og fáa fólk í arbeiði. Vit hava eisini vónir um at tað fer at eydnast. Viðvikjandi tekningini á baksíðuni er at siga, at tað eru vanliga ikki vit sum gera av hvat teknarin skal tekna. Tað er upp til hansara egna hugflok og evni. At hann ikki longur avmýndar landsstýrið sum hin uppsteðgaða bilin man helst vera, at úarøddi bilur er við at fáa ferð á aftur.

Fólksins tænarar

Við meira ella minni jøvnum millumbilum sæst uppskot koma á ting, sum miðjar ímóti at t.d. fjølmíðlar fáa størri innlit í almenn viðurskifti. Hetta er eisini tiltrøngt, ikki minst í Føroyum. Í mangar mátar eru almennu stovnar í Føroyum átøkir teimum í útlandum, men mangt tíðir uppá, at í nokrum førum eru stjórar av teirra privati urtagarður har eingin »óviðkomandi« hevur atgongd.

Soleiðis tykist støðan at vera á Posthúsinum. Postverkið hevur fleiri miljóna hall á hvørjum ári sum skattgjalddarin rindar. Innanveggja ganga starvsfólk og pipra, tí tey vita ikki nær uppsagnarseðilin liggur

á borðinum. Men at skriva um hesi viðurskifti er halgibrot.

Skattgjalddarin, sum rindar miljónirnar á hvørjum ári, er »óviðkomandi« og má tí einki fáa at vita og postleiðslan trýr, at hava teir onga viðmerking er hetta trygd fyri, at einki verður skrivað. Men her fara teir so dyggiliga skeivir. Postverkið er ikki einasti almenni stovnur sum ber seg so at. Vit hava eisini onnur dømi, eitt nú tá Tollstovan fyri ikki so langari tíð síðani beinleiðis leyg fyri Sosialinum um tollkreditir.

Landsstýrið, sum stendur oman fyri øllum almennum stovnum, hevur eina stóra uppgávu at halda í oyrunum á teimum. Tí bæði landsstýrið og almennu stovnarnir eiga ongantíð at gloyma, at teir eru til fyri fólksins skuld og ikki øvugt.